

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

Ключові слова: Угода про асоціацію, Європейський Союз, Україна та ЄС.

Key words: Association Agreement, European Union, Ukraine and EU.

КІНАШ НАТАЛІЯ БОГДАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного, конституційного
та адміністративного права Івано-Франківського юридичного інституту,
кандидат юридичних наук*

МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА ЯК УМОВА ПЛЮРАЛІСТИЧНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Низка деструктивних явищ, зокрема: міжнародні злочини та політичні кризи, кіберзагрози, транснаціональна злочинність, міжнародний тероризм, сепаратизм, нині охоплюють різні частини сучасних держав, зокрема й України та стрімко мають свій глобальний розвиток у межах всього цивілізованого світу. Тому, в умовах плюралістичної демократії, невід’ємною складовою її частиною є міжнародна безпека.

Міжнародна безпека як і будь яка система заснована на визнаних усіма державами принципах та нормах міжнародного права, саме вони розкривають значення міжнародної безпеки. Одним з таких універсальних і основних принципів є мирне співіснування держав. Він втілює головну ідею всього міжнародного права. Мирне співіснування – необхідна умова для підтримання міжнародної безпеки. Другий принцип це забезпечення рівної безпеки для всіх держав на міжнародній арені. Третій, не менш значущий, повага до суверенних прав кожного народу. Четвертий – зміцнення довіри між державами. П’ятий – створення гарантій в усіх сферах для держав. Шостий – у разі виникнення конфліктів або криз, вирішення цих ситуацій має бути справедливе. Сьомий – який передбачає розробку ефективних методів щодо запобігання міжнародному тероризму. Ці принципи є основними засадами, на яких ґрунтується міжнародна безпека [1, с. 94].

Відтак, за таких умов, в межах правового поля є потреба в конструктивному відповідальному діалозі між суб’єктами міжнародного права, що обумовлює правовий зв’язок державних органів з відповідними міжнародними інститутами, оскільки правова, демократична держава має реагувати на загрози у сфері її національної життєдіяльності.

Дві світові війни, що принесли небачену до того кількість жертв, страждань, смертей та поневолень, підштовхнули європейські народи до переосмислення таких базових понять, як цінність людського життя, людська гідність, права людини, а також пошуку механізмів їхнього захисту. Одним із найдієвіших засобів гарантування цих цінностей вважали демократію. Відомий теоретик міжнародних відносин і автор концепції ліберального демократичного миру Майкл Дойл зазначає, що мир і демократія є двома сторонами однієї медалі. Саме демократія стала однією із фундаментальних опор у будівлі повоєнного світу, однією із базових ідей, навколо яких держави об'єднувались у міжнародні організації. «Мир і соціально-економічний та культурний розвиток – це водночас як умови, так і плоди демократії», – сказано в Універсальній Декларації з демократії, прийнятій Міжпарламентським союзом у рамках ООН у 1997 році. Мир – це ідеальні умови для демократії, проте невдовзі після конструювання міжнародної системи безпеки і миру у повоєнному світі з'явилися нові, пов'язані із загрозами національній безпеці, виклики, які засвідчили, що демократія повинна вміти себе захистити. До традиційних війн у ХХІ столітті «долучилися» інформаційні, гібридні, кібервійни. А тероризм набув таких масштабів, що створює загрозу самому демократичному порядку як способу правління [2].

Іншими словами, держави, у взаємодії з відповідними міжнародними інститутами, повинні створити ситуацію за якої на національному рівні її повноважні (насамперед, правоохоронні та контрольно-наглядові) суб'єкти можуть здійснювати не тільки правовий контроль за діяльністю відповідних державних органів (органів державної влади), але й у взаємодії з ними активно брати участь в питаннях забезпечення прав і свобод людини і громадянина, провадити заходи з обмеження їх задля підтримання публічної безпеки і порядку на державному рівні.

Такий підхід на міжнародному регіональному рівні відображений у ст. 15 Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року [3], у якій закріплена можливість відхилення держав від зобов'язань щодо гарантування прав людини і основоположних свобод у випадках війни або іншої суспільної небезпеки.

При цьому слід зазначити, що такі правові заходи безпеки мають відповідати та узгоджуватися з нормами міжнародного права, а також загальновизнаними принципами необхідності та пропорційності.

Відзначимо, що демократичний правовий режимне забороняє обмежувати свободу слова і друку, політичну участь і політичний плюралізм, не змінюючи ключових цінностей, що покладені в основу конституційних нормативних положень. При цьому, обмеження прав і основоположних свобод розглядаються як обґрунтований та необхідний захід, спрямований на захист демократичної правової системи.

З наведеного загалом практично вбачається взаємодія двох різних правових систем – національної і міжнародної, загальним об'єднуючим фактором для яких є сфера прав, свобод і законних інтересів громадян,

та залежно від напрямів і форм такої взаємодії, обумовлює взаємодію суб'єктів міжнародного права щодо забезпечення міжнародної безпеки.

У цілому, на наш погляд, така означена взаємодія має бут спрямована на протидію глобальним конфліктам, зокрема і збройним, як основної мети, задля досягнення якої національна так і міжнародна стратегії безпеки мають зосередитись на паралельному і взаємнопідсилюючому усуненні всіх цих загроз. Даний фактор повинен підсилити більш тісну співпрацю відповідних як державних так і міжнародних інститутів. Адже одна держава, зокрема й Україна, самостійно не зможе попередити та усунути наявні загрози або вирішити глобальні проблеми на прийнятному рівні.

Список використаних джерел:

1. Дирда А. М. Поняття та принципи міжнародної безпеки // *Грані права: XXI століття : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2018 р.) У 2-х т. Т. 1 / за ред. Г. О. Ульянової; уклад.: Ю. Д. Батан, М. В. Сиротко [та ін.] Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 92-94.*
2. Бориславська О. Демократія в умовах війни та загроза національній безпеці. URL: <https://www.constjournal.com/pub/2-2017/demokratiia-umovakh-viiny-zahroz-natsionalnii-bezpetsi/> (дата звернення: 24.05.2022).
3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 04 листопада 1950 року / Рада Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 25.05.2022).

Ключові слова: міжнародна безпека, демократія, правовий режим, глобальні конфлікти.

Key words: international security, democracy, legal regime, global conflicts.

VLADYSHEVSKA VIKTORIIA

*National University «Odesa Law Academy»,
Associate Professor of the Department of International and European Law, PhD*

THE INFORMATION WAR AGAINST UKRAINE IN 2022

On February 24, Russia launched a full-scale war against Ukraine, insidiously attacking us from the territory of Belarus. The Russian invasion is an economic, environmental, humanitarian and cultural catastrophe that will have far-reaching consequences for our country, the European community, and the whole world. There is no «real» war without information one, because if you are very good at propaganda – you don't need to shoot at all to win a war.

Nowadays the phrase «Who owns the information, he owns the world» becomes especially relevant. Today there is no need to own a huge territory to take over the world. Now in the information space there is a struggle for